

KURYER LITEWSKI

w WILNIE w SOBOTĘ DNIA 9 WRZESIA V. S. 1816 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE

Poczta Północna zawiera z Moskwy pod 21 sierpnia: „Cesarz Jegomość pospołu z Wielkim Xiążęciem, *Mikolajem*, zaszczyił wysokimi odwiedzinami, w dniu 18 t. m., zgromadzenie szlachty moskiewskiej. Członków i gości z zaproszonymi przez bilety znakomitszymi kupcami było do 1500 osób. Nazajutrz urzędnicy zgromadzenia przychodzili do pałacu dla złożenia podziękowania, a Cesarz Jegomość zaszczyił ich zaproszeniem do stołu na obiad, po którym najlaskawiej darował pożyczoną przez szlachtę, na reperacyę domu zgromadzeń swoich, ze skarbu summe 150,000 rubli — W przeszłą sobotę Najjasniejszy Pan zrana odwiedzał szpital ubogich i więzienie, a wieczorem jeździł do klasztoru, *dońskim* zwanego, gdzie były zabawy z powodu uroczystości Najświętszej Panny Dońskiej. Wczora Cesarz Jegomość zrana znajdował się na paradzie zmiany straży, która się na *kremlińskim* placu odbywała; potem był na mszy w kościele Przemienienia Pańskiego za złotą kratą; na obiedzie zaś raczył Najjasniejszy Pan bydz u Naczelnie Dowodzącego tutejszej stolicy, *Tormassowa*; na cokolwiek gust wyborny zdobył się może, wszystko tu połączone było. Wieczorem Najjasniejszy Pan z Wielkim Xiążęciem, *Mikolajem*, był na teatrze: widowisko zakończyło się baletem, pod tytułem *Semik*. Teraz Cesarz Jegomość pojechał do wsi *Kotomińska i Carycyna*, gdzie czas ranny ma przepędzić na widzeniu rybołówstwa, a na obiedzie będzie u Xiężny *Wolkalskiej*, we wsi *Suchanowie*, nie daleko *Carycyna* leżącej.

Z *Narwy* donoszą, że Najjasniejsza Cesarzowa Jeymość przeprowadzała Wielką Xiężnę cynosę *Maryę* i Jey małżonka do stacyi *Fokenhoff* w gubernii estońskiej, zkad powróciła do *Pawłowska*, a Wielki Xiąże *Michał*, przeprowadzał do pierwszego ieszcze od tego mieysca noclegu. Wszędzie urzędnicy i wojsko przyymowali z okazami radosnego uszanowania, dla okoliczności tak szczęśliwej, a Wysocy Podróżni przejazd swój oznaczyli darami hojności i laskawości. — Dnia 23 sierpnia, *W. X. Jeymość Marya*, z małżonkiem swym przybyła do *Derptu*, zkad nazajutrz wdalszą podróż udali się do *Rygi*.

Podług doniesienia teyże gazety z *Petersburga*, pod dniem 30 sierpnia, umarł tam, w dniu 23 t. m., po długiej i ciężkiej chorobie, *Carewicz Gruzński*, *Julon Herakliewicz*, syn zmarłego *Cara Gruzńskiego Herakliusza*. Dnia 26 zwłoki jego pogrzebione zostały, z honorami dostojności jego odpowiadającymi, w kościele *alexandrnewskim*.

W gazecie senackiej czytamy poniższy Ukaz Jego Cesarskiej Mości do Rządzącego Senatu o wychodźcach zagranicznych, pod dniem 20 lipca dany:

„Dostrzegając z przychodzących do Nas przedstawień od zwierzchności mieyscowych, że większa część wychodźców zagranicznych, którym, przez manifest pod dniem 30tym sierpnia 1814 roku, pozwolono wybrać stan życia i zapisywać się w miastach i wsiach, najwyklszy do próżnowania i włóczgi, rzadko ie porzucają; ale przez wkorzeniony w nich nałóg do nieporządnego życia, nanowu różne popełniają swawole i znowu za granicę uciekają, osobliwie z mieysc pobliz-

szych granicy, zostawiając gromadom, do których się zapisali, ciężar płacenia za nich podatkow i dawania rekruta: dla zabiezenia takiej nieprzyzwoitości, rozkazujemy, względem tych ludzi, którym trudno jest bydz pozytecznymi mieszczanami, albo, pracowitymi rolnikami, ponizszych na przyszłość trzymać się prawidel:

1) Z wychodźców zagranicznych, na osnowie przerzeczonego manifestu przybywających, do mieskich i wieyskich gromad zapisywać tych tylko, których przyiac dobrowolnie zgodzą się same gromady.

2) Wszystkich tych, których gromady mieć u siebie nie zechcą, a którzy okaza się zdolnymi do wojskowej służby, do mey użyć: niezdatnych zaś do służby wojskowej, których gromady przyiac nie zechcą, zapisywać do klasy ludzi roboczych w miastach powiatowych, nieblizkich iednak granicy.

3) Jeżeli i w tym stanie dla sprawowania się swego będą niepozytecznymi i ciężarem, w takim razie, przez wyrok gromad wysyłać ich do *Syberyi*, do zakładow gorzelnych, bez policzenia za rekruta.

4) Ze zaś wychodźcy zagraniczni mogą przybywać i po terminie, przez manifest z dnia 30go sierpnia zakreślonym, których na osnowie Ukazu pod dniem 9 wrzesnia 1805 roku, wydanego do Naczelników gubernij granicznych, rozkazano, po oswobodzeniu ich od robót w twierdzach, osadzać we wsiach skarbowych: przeto powyższe prawidła względem dobrowolnego ich przyymowania; w przypadku zaś niezgodzenia się włosci skarbowych na ich przyiecie, zapisywania ich za ludzi roboczych w miastach powiatowych, rozciągnąć i na wychodźców, mogących przybywać po zakreślonym terminie, zostawiając zresztą w swej mocy zalecone przez ten ukaz oddanie ich do robót w twierdzy i powrócenie obywatelom lub włosciom, którzy ich poszukiwać będą, nie przestępując zakreślonego terminu

Rządzący Senat nie zaniecha, około przywiezienia tego do skutku, uczynić należytego rozrządzenia

Cesarz Jegomość dnia 17 czerwea potwierdził opinią Rady Państwa, względem używania oddzielnego stępla papieru, na wydawanie chłopom świadectw na prawo prowadzenia handlu, bez pobierania oddzielnej za takowy papier opłaty.

Różne gazety petersburskie umieściły poniższy reskrypt Jego Cesarskiej Mości do Ministra spraw wewnętrznych. *Radcy Taynego Kozodnolewa*.

„*Józefie Piotrowiczu!* Sprawowanie wasze ministerjum sprawiedliwości, przez czas choroby Rzeczywistego Radcy Taynego, *Troszczyńskiego*, iedna dla was przychylnosc Moję tym bardziey, że w tymże czasie nieprzystawales i w ministerjum spraw wewnętrznych czynić zadosć w zupełności żądaniom Moim, około zachowania w należytych porządku wszystkich oddziałów, ministerjum to składających. Z resztą zostaię ku wam zawsze przychylnym.

ALEXANDER.

Twer dnia 14 sierpnia 1816.

T Y T U Ł I V.

O odbywaniu Spraw Komisyyi Wojewódzkiej.

Art. 26. Wszystkie podania i expedyccje, czyli to od Rządu, czyli od prywatnych osób do składu Komisyyi Wojewódzkiej przychodzące, odbiera Sekretarz Jeneralny i Prezydującemu okazuje, który na nich własną ręką dzień prezentaty zapisawszy, rozdziela między wydziały; przedmioty prostej exekucyi natychmiast do wykonania poleca; innego rodzaju spraw wyznacza dzień, w którym na posiedzeniu Komisyyi z należytym wystawieniem rzeczy wniesione być mają.

Art. 27. Będzie utrzymywanym dziennik jeneralny, w którym treść każdej expedycyi i podania, dzień przyjęcia i odesłania do właściwego wydziału, dzień wniesienia na ogólne posiedzenia, treść decyzyi, i dzień wydania z kancelaryi, wciągniętymi być winny.

Art. 28. Przedmioty do wydziałów odesłane, zaciągnięte będą przy wejściu i wyjściu w dziennik wydziałowy.

Art. 29. Wolno jest Prezesowi zostawić dla siebie jakowyś do wypracowania przedmiot, lub polecić go Członkowi innego wydziału, do którego rzecz z natury swojej nie należy. Takowy atdli przedmiot w dzienniku właściwego sobie wydziału umieszczonym być powinien, i na posiedzeniu Komisyyi wniesionym być musi, w przytomności Członka wydziałem zawiadującego.

Art. 30. Sekretarz Jeneralny utrzymuje protokół czynności i decyzyi Komisyyi Wojewódzkiej, którego skróconą osnowę Prezes przy końcu każdej sessyi cyfruje, a na następną sam protokół wszystkie Członki komplet składające podpisują. W tym protokole obecność każdego Członka i godzina przybycia jego na posiedzenie zapisywaną być powinna.

Art. 31. W przedmiotach art. 5tym i 15tym objętych, Komisyya wyprowadziwszy śledztwo sprawy wraz z opinią swoją dowodami objaśnioną, do tej respective Władzy Sądowej odsyła, do której obwiniony z prawa należy: w krótkim zaś wyciągu rzeczy sposobem raportu okoliczność całą właściwym Komisyyom Rządowym donosi.

Art. 32. Komisyya we wszelkich przedmiotach, które nie tyczą się prostej exekucyi, działa kolegialnie.

Art. 33. Posiedzenia Komisyyi Wojewódzkiej odbywać się będą dwa razy w tydzień. Inne przeznaczone są na pracowanie w wydziałach.

Art. 34. Komplet legalny składa się najmniej z trzech osób. Większość zdań stanowi decyzją. Równocześnie Prezydujący rozwiązuje.

Art. 35. Członek różniący się z opinią Komisyyi może swoje zdanie w protokóle zapisać.

Art. 36. Wszelkie decyzje i expedycje z Komisyyi Wojewódzkiej wychodząc będą z podpisem Prezydującego, i zaświadczone przez Sekretarza Jeneralnego.

Art. 37. W podaniach prywatnych, skargach i zażyciach małej wagi, rezolucya Komisyyi krótko i na samémże podaniu w oryginale stronom wydaną będzie; treść jedynie podania i rezolucyi w dzienniku pozostanie.

Art. 38. Sposób zapisywania expedycyi do Komisyyi Wojewódzkiej będzie:

Do

Komisyyi Wojewódzkiej N. N.

Od N. N.

Expedycje z Komisyyi wychodzą z napisem:

Od

Komisyyi Wojewódzkiej N. N.

do N. N.

Art. 39. W przypadkach nagłej potrzeby, Prezydujący nadzwyczajne posiedzenie zwołuje.

Art. 40. Nikt kompletu przez oddalenie się zrywać nie może. Pozwolenie oddalenia się na dni ośm od Prezesa zależy. W przypadku potrzeby pozwolenia

na czas dłuższy, Prezes udaje się do Komisyyi właściwej Rządowej, i Zastępcę przedstawia.

Art. 41. W przypadku nagłej śmierci, odsądzenia lub zawieszenia w urzędzie Prezesa, zastępuje go Kommissarz skarbowy, dopóki Kommissya Rząd. Spraw Wew. Zastępcy nie wyznaczy. Kommissarza Wydziału i Sekretarza Jeneralnego w każdym z podobnych przypadków zastępuje Członek mianowany przez Prezesa, dopóki właściwa Kommissya Rządowa Zastępcy nie postanowi.

Art. 42. Prezes Urzędników podwładnych, opierających się wykonaniu nieodwołalnemu rozkazów Rządowych, ma moc w urzędowaniu zawiesić, a razem i obowiązek donieść natychmiast o tym właściwej Komisyyi Rządowej.

Art. 43. Komisyya Woiewódzka zdaie co miesiąc rapport ogólny z czynności swoich Komisyyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, a to podług formy, jaką jej też Komisyya przepisze.

Art. 44. Ani Prezes, ani Komisyya w komplecie zebrana, pod żadnym pozorem nie mogą zmieniać, zwalniać, lub zaostreżać przepisów przez władzę wyższą wydanych, a to pod karą zawieszenia w urzędzie.

Art. 45. Każdy z Członków Komisyyi za to, co podpisał, jest odpowiedzialnym z osoby i majątku.

Art. 46. Gdy Prezes Komisyyi Woiewódzkiej i Kommissarze Delegowani w obwodach, mają na urzędowe objazdki przeznaczony etatem coroczny fundusz, więc nie wolno im będzie rachować dla siebie jakiegokolwiek dyetowe opłaty, lub podwód od kogożkolwiek wymagać.

T Y T U Ł V.

O Kommissarzach Delegowanych.

R o z d z i a ł I

O attrybucyach Kommissarzy Delegowanych.

Art. 47. Kommissarz Delegowany w obwodzie jest jedynie wykonawcą poleceń i rozkazów Komisyyi Woiewódzkiej, i bliższym dozorcą tego wszystkiego, co w tytule IIgim, o attrybucyach Komisyyi Woiewódzkiej wyrażone zostało. Nie on z własnej swojej woli i domysłu nakazywać, niczego wymagać nie może, bez upoważnienia od Komisyyi Woiewódzkiej.

Art. 48. Odbiera i ogłasza zwierzchnościom miejskim i wiejskim w swoim obwodzie wszelkie rozkazy i polecenia Komisyyi; doziera ich wykonania podług ustanowionych przepisów; nadużyciom lub zaniedbaniom zaradza; nieposłusznych napomina i do Komisyyi dla ukarania donosi, lub za jej upoważnieniem podług przepisów kary wymierza, prośby i podania mieszkańców do Komisyyi przesyła.

Art. 49. Zostaie w stosunkach z Kommandantem miejscowym. W czasie konsystencyi i przechodu wojsk, marszruty i równości rozkwatowania przestrzega. W przypadku zaciągu do wojska, nad dopełnieniem przepisów czuwa. Składów żywności, sprawiedliwej miary i porządku, co do wchodu i wydatku, doziera, krzywdom zapobiega, skargi zanesione, gdyby je sam między stronomi sposobem zgody ułatwić nie mógł, do Komisyyi odsyła.

Art. 50. Zostaie podobnie w stosunkach z Sądami Ziemijskimi i Grodzkimi, z Policją miejscową i lekarską w celu utrzymywania drogi i wszelkich innych komunikacyi, tudzież bezpieczeństwa, wygody i porządku; niemniej w zamiarze ochronienia swego obwodu od zarazy szkodliwych chorób.

(Dokończenie w następnym numerze.)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

FRANCYA

(Z gaz. berl. i Korr. hamb.) Paryż, dnia 27 sierpnia. Dzień wczorajszy, jako dzień imienia Królewskich obchodzony tu był z wielką uroczystością. Zrana przyjął N. Pan powinszowania od władz tutejszych, a po południu od posłów i ministrów zagranicznych. Poseł Sardyński mówił imieniem korpusu dyplomatycznego, do którego przyłączyli się Xiążę Wellington i wielu znamienitych cudzoziemców. Po obiedzie przyjmował Król damy. etc.

Xiążę Kent, pod imieniem Hrabiego Dublin, przybył d. 20go do Calais, a ztamąd udał się przez Valenciennes do Bruzelli.

Xiążę Wellington nie wyjedzie stąd przed pierwszym wrześniem. Najął sobie pałac w bliskości Cambridge, gdzie do końca jesieni zabawić myśli. — Minister skarbu Hrabia Corvetto powrócił z kąpieli, i zajął się już sprawowaniem swego urzędu. — Sprawy kościoła gallikańskiego w Rzymie, w krótko z równą dla obu stron dogodnością ukończone będą. — We Francyi mają już kwiat, który się *Immortelle* nazywa. Od niedawnego czasu nazwano kwiat lilii *l'éternelle* (wiekuisty): ponieważ ona nigdy we Francyi nie ma już zaginać. — D. 18 t. m. w *Bar-le-Duc*, pleban tameczny, Xiądz *Burleroux*, umarł na ambonie podczas kazania.

Uderza to nwęgę, że Xiążę Talleyrand, bywa często z odwiedzinami u naszych Xiążąt, i dobrze od nich jest przyjmowany. — Oficer *Laloi*, dawniejszy adjutant Marszałka *Davoust*, zastrzelił się. Oyciec jego dał kreskę na śmierć Króla. — W *Nantes* królewską szkołę, dla nieporządku, jaki się tam zdarzył, zamknięto, a uczniowie tymczasowie rozpuszczeni zostali. — W departamencie *Ardenes*, wojska rossyjskie ofiarowały dohrowolną pomoc w zbieraniu z pola: urodzaj tam bardzo jest piękny. — Podług wiadomości z *Hiszpanii* pod 16 sierpnia, flota Lorda *Exmouth* przeszła już ciasną gibraltarską. — Dnia 31 lipca wyszła z *Gibraltaru* neapolitańska fregata, *Krystyna*, do *Algieru*. Wiozła ona 400,000 piastrow, które przeznaczone bydz mają na wykupienie Neapolitańczyków, będących w niewoli barbaryjskiej.

ANGLIA

(Z gaz. berl.) Londyn dnia 27 sierpnia. Xiążę Rejent znacznie jest zdrowszy, i miewa sen spokojny; dotąd jednak nie opuścił *Hamptoncourt*, gdzie go Królowa odwiedziła. Upuszczenie krwi i przystawienie 36 pijawek przyniosło ulgę Xięciu, tak dalece, że nabył apetytu: z łóżka i pokoju wychodzić jeszcze nie może.

Subskrypcya dla potrzebujących wsparcia rękodzielników wynosi już około 40,000 f. s. — Poseł Neapolitański przy tutejszym dworze, Xiążę *Castelcicala*, zbija znajdującą się w gazecie *Morning Chronicle* wiadomość, że *Sycylia* z czasem dostanie się Xięciu Następcy Neapolitańskiemu; *Neapol* zaś przeciwnie drugiemu Xiężciu, *Leopoldowi*.

W więzieniu *Newgate* powstał przed kilką dniami wielki rozruch. 120 więźniów, skazanych na zesłanie lub karę śmierci, nie chciało pozwolić, aby ich przetrząsano, szukając skradzionego zegarka pewnemu marynarzowi, który jednego z więźniów odwiedzał. Opierali się, gdy ich jeszcze za dnia w sypialnych izbach zamknąć chciano, bronili się wyłamaniami pretami żelaza i gruzami muru, połamali stoły, stolki, potłukli okna, odgrażali się zamordować dozorcę więzienia i jego pomocników, czynili nawet opór marszałkowi więzienia i jego konstablom, i nieprędzcy się uspokoili, aż Lord Major, który o północy z wiejskiego mieszkania pośpieszwszy ze 100uzbrojonymi konstablami między nimi się ukazał. Około 30 herztów poymano i zamknięto; reszta otrzymała przebaczenie. Chcieli oni zrobić w murze wyłom i uciec.

Kraży pogłoska, że Algierczykowie zgodzili się już na wszystkie żądania rządu angielskiego. Podług innych wiadomości (z *Gibraltaru*) uzbierały się *Algier*, *Tunet* i *Trypol* do dania nazyciętszego oporu.

W *Nottingham* sąd na burzycielów rękodzielni, uznał ich za niewinnych. Wyrok ten przyjęty był z okrzykami.

AMERYKA

(Z gaz. berl.) W czasie tym, kiedy w *Anglii* usiłują przydumić chęć wynoszenia się do *Ameryki*, rozszerzaniem wiadomości o ciężkich tam podatkach, drożyznie rzeczy do pierwszych potrzeb życia, i t. p.; gazety amerykańskie wystawują powabny obraz dobrego bytu i kwitnący stan tej części świata. Z *Baltimore* donoszą; że ludność w ciągu roku tak się powiększyła, iż miasto ze wszystkich stron się rozszerza i bez ustannie buduje. Niemców liczą w tém mieście już około 10,000; a liczba *Francuzów* pewnie dwa razy jest większa. Familij angielskich co raz więcej osiada. Niedawno jeszcze wszyscy bez wyjątku maytkowie z okrętu angielskiego, stojącego w porcie, postanowili nie powracać do *Londynu*, i zostać w *Ameryce*. Próżno kapitan usiłował osadzić innymi maytkami okręt; musiał go sprzedać, i sam, jako podróżny do *Europy* powracać. Nawet z *Hiszpanii* i *Kadyxu* wiele tu osób osiada, między którymi znajdują się też oficerowie *Portiera*. Handel między *Baltimore* i *Nowym Orleanem*, szczególniej z tej przyczyny jest wielki, że z ostatniego miejsca znaczny handel wodą i ładem z *Mexykem* prowadzą, a *Hiszpani* nie są w stanie przeszkodzić. *Baltimore* ma wielkie związki handlowe z *Tryestem*; handel z *Łewantem* jest także znaczny; z *Indyami* wschodnimi i *Chinami* coraz bardziej zakwita. Mówią o także traktacie handlowym między *Ameryką* i *Rossyą*.

Wiadomości z *Ameryki południowej* donoszą, że Jenerał powstańców, *Bolivar*, w *Kumana* na głowę pobity, a nawet i życie utracił.

Gazety nasze donoszą, że powstańcy *Ameryki południowej* ofiarowali tron kraju swojego byłemu Królowi *Józefowi Bonapartemu*. (Korrespondent hamburski umieścił wiadomość tę pod artykułem z *Londynu* i jako z gazet angielskich pochodzącą.)

Kupcy, którzy niedawno z *Rio-Janerio* do *Anglii* przybyli, przywieźli wiadomość, że brazylijska wyprawa na rzekę *Plata* najprzód do *Montevideo* jest przeznaczona. Odstąpienie północnego pobrzeża tej rzeki, jest jednym z głównych warunków przymierza między dworami portugalskim i hiszpańskim.

Ostatnie wiadomości z *Wirginii* dochodzą do dnia 22 lipca. Konwencya nowego stanu, *Indiana*, przyjęła podane sobie od Kongressu warunki, pod którymi połączyć się ma ze *Stanami zjednoczonymi Ameryki północnej*. Stolicą rządu będzie *Croydon*, około 25 mil angielskich od *Louisville* (*Louisburg* w *Kentucky*.)

W angielskiej prowincyi *Nowey Szkocyi* (stolica *Halifax*) tameczny gubernator Sir G. *Sherbroock* rozdał dla 45 rodzin indyjskich, razem 517 dusz, narzędzia rolnicze i zasiew, oraz wyznaczył im 11,000 morgow lasu, dla zamienienia go w użyteczną rolę, i rozdał 50 siekier do rąbania drzewa. Jest to pierwsza kolonia dzikich w tamtej stronie.

WIADOMOSCI ROZMAITE

(z Gaz. Rusk. Invalid.) (Dalszy ciąg listu Xiążęcia Otrante do Xiążęcia Wellingtona.)

Niektórzy zarzucali mi i to, że przyjąłem od Króla urząd ministra policyi. Zapewne; byłoby dla mnie bezpieczniej, po dopełnieniu kapitulacyi, usunąć się od wszystkich interessow; ale mnie się zdawało ślachtetniej, walczyć z okolicznościami. Ci, którzy z Królem nieszczęścia dzielili, powrócili do Francyi z wielkimi przesądami: i zupełnie fałszywe mieli oni wyobrażenie o naszym położeniu; czas, wszystko niszczący, nie mógł zniszczyć ich przesądow; wielu przywieźli z sobą dawne swe natogi. Azaliż wtedy nie było najswiętszym dla mnie obowiązkiem, starać się, iak tylko można, oddalić te burze? Azaliż było to z mey strony zbyt prostoty, kiedy, wyswiecając wszystkie rzeczy, miałem nadzieję zmiekczyć nieprzyjazne czucia, umiarkować mniemania ludzi same mi rządzących się namiętnościami, każdego do swoich zwrócić powinności i zapobiedz wszelkiemu oddziały-

waniu. Wszyscy wiedzą, od czego się zaczyna to oddziaływanie, ale nikomu nie wiadomo, na czym się ono zakończy. Pierwszy ogień zwrócił się prawie na mnie iednego, ani się piarwiej potem rozszerzył, aż po wyjezdzie mym z Paryża. Wypada więc, że moje wyjście do ministerium było skutkiem własnego poświęcenia się, prawdziwą ofiarą. Może mieć niejaki pomyślność urząd ministra dla człowieka nieświadomego i próżnego: bo taki nie zra niebezpieczeństw z urzędem tym połączonych. Ale urząd ten nie mógł karmić moją ambicyą: po wszystkich stronach widziałem zamieszanie, przeszkody i niebezpieczeństwa, kiedy przyymowałem ministerium, można było pomyśleć, że wstawiając życie, miałem zamiar i śmierć moją wstawić.

„Gdybym miał osobiste widoki, wtedybym rychley starał się podniecać, niż tłumić gniew ślachtetny. Nie wzdręgałbym się wtedy wspomnieniem na rozlew krwi i gruzy, w których się Paryż miał zagrzebać. Jecie się tych środków wystawiałoby dla mnie pewne widoki, pochlebne dla mojej ambicyi; kiedy przeciwnie te, których użyłem oowodzą tylko determinacyi uczciwego człowieka. Łatwo jest wyobrazić, że sama tylko pospolita ambicya może się nasycić doścignieniem stopnia ministra pod takim warunkiem, iżby został narzędziem pewney partyi; lecz na tym wysokim stopniu, na którym mnie postawiły właściwy sposób myślenia i szacunek powszechny, usługi moje z żadnym innym warunkiem połączone być nie mogły, prócz dobra narodu. Niechay zadadzą sobie pracę, przeczytać raz jeszcze to pismo, którem podałem Królowi w St. Denis, w ten czas, kiedy ministerium przyymowałem. (Pismo to wydrukowane było w Monitorze) Odstąpiłem kiedykolwiek od moich zasad? Pismo to czyliż dawało któreykolwiek z partyi otuchę, że jedną nad drugą wyniosę? Niech sądzą o moich słowach i moich czynach, nie z porównania jedney epoki życia moiego z drugą; ale z tego, co naokoło mnie mówiono i czyniono w czasie tych epok. Jeżeli nie mogłem władać okolicznościami, czy nitem przynajmniej to wszystko, coby mogło strzymać bystrość ich pędu. Czyliż nie zawsze i nie wszędzie widziano mnie pośrednikiem między ciemnizycielami a ciemnizonymi?”

„Nie chcę wręście mieć siebie za ślachtetniejszego, niż jestem w rzeczy samey. Dawno mi już nauczyło doświadczenie, że człowiek daleko jest roztropniejszym w nieszczęściu, aniżeli w szczęściu. Jestem teraz między jedną partyą, która obwinia mnie za to, że służyłem Królowi, a drugą, która to nazywa moim występkiem, że służyłem Napoleonowi. Ci ostatni zapominają, że, im bliżey znajdowałem się Napoleona, tém mniey lekalem się jego. Jakimi wyrazami rozmawiałem ja z nim, kiedy powrócił z Elby? Zaklinałem, ażeby nie natrząsał się z narodem, przez amnestye pozorne; i ustawicznie powtarzałem, iż należy jemu zapomnieć o wszystkiem. Sprawowanie się moie na urzędzie ministra dowiodło iedney tylko prawdy, to jest: że obowiązki ku oyczyźnie pierwsze w duszy moiej trzymały miejsce. Samey tylko przychylności narodu winienem, że mię używano do interessów w różnych rządach, które zmieniały się jeden po drugim, i szczerze mówiąc podaly, dla tego, że odrzucały prawdę, którą śmiało im powtarzałem. Bardzo mię dotknął zarzut jakoby fałszywie donosił Królowi o miłości jego poddanych. Jakżeby to bezczelne było kłamstwo, zapewniać oświeconego Monarchę, że po dwódziestu pięciu latach niebytności stał się on, w jedney chwili, celem miłości narodu, którego ostatnie pokolenia wzrosłały wpośród namiętności i prawideł tak nieprzychylnych Burbonom!”

W rzeczy samey ani myślałem o złamaniu przysięgi, kiedy prosiłem Króla, ażeby uspokoił naród zaręczeniem powszechnego bezpieczeństwa. To był jedyny środek do ustalenia państwa i tronu. Miłostwie dzie jest częścią sprawiedliwości. Kto w naszych czasach nie wie, że polityczne przesilenia są skutkiem przysposobień, albo dziełem szczególnych ludzi, i że porywają z sobą wszystkie w tej sferze, których ruch nadają? Mz swoje nie-dogodności tolerancją: ale czy pozwalają nam zawiązkane okoliczności i zawarta wówczas kapitalacja, inny przyjąć systemat? Polegając na odezwach Króla, każdy surowy środek zdawał się być złamaniem danego przezeń słowa. Na nic nie można się być spisać, kiedy wczorajsze, nazajutrz moc swoją traciło. W którymże czasie było konieczniejszą potrzebą zaręczać każdego, że słowo Królewskie zawsze jest świętym i nienaruszonym? Najmnieyszy przypadek odstąpienia od jego przyrzeczeń zasmucało uczucia narodu; okropne podeyrzenie, zostać oszukany, powracało do serc wszystkich, a ufność znikata wszędzie i nazawsze. Wszystkie działania Króla powinny były być ślachtetnymi i prawymi. Najmnieysze dopuszczenie się samowolności dawało oręż w ręce niebezpieczney opozycyi. Jakimże więc sposobem karać należało? Gdzie położyć przyzwolne granice? A jeżeli nigdzie nie kładz granic, jakże oddać trwożę? Zupelne i bezwarunkowe przebaczenie było istotnym: bo karanie tyczyło się ze szkodami bardzo dotykalnemi. Tym czasem oddaliłem z Paryża wszystkich, których obecność byłaby mogła gorsząca. Dałem im pasporty: a niektórym, wyznam i to, kazałem dać jeszcze potrzebną pomoc dla oddalenia się. Środek ten uważam za nieprzyzwoity. Nie zawsze nieszczęście czyni ludzi roztropniejszymi. Niechciano wierzyć, iżby można było rządzić bez listy wywołania i wygnania, a każdy starał się wówczas umieścić na niej swojego nieprzyjaciela. Ministerium zostawiło na tej liście tych tylko imiona, których utaić nie mogło. (d. c. p.)

OGŁOSZENIA.

3 Od Litewsko-Grodzińskiego Rządu Gubernskiego ogłasza się przez niniejsze, iż murowany dwupiętrowy dom w mieście Grodnie, należący do żyda Tanchela Begagona, otaksowany 15,708 rub. 89 kop., dany na ewikcyą za odkupszczyków napitnego odkupu Józefa Huwalda, Ferdynanda Kontryma i Józefa Kołusowskiego, w celu pozyskania niedoimków do 207,054 rub. 96 i pół kop., z publicznego targu do przedania naznacza się, z tym, ażeby zyczący go kupić przybywali dla targów do Grodzińskiej Izby, Skarbowey, od dnia wydrukowania w Litewskim Kuryerze w terminie trzymiesięcznym, gdzie będzie okazane szczegółowe opisanie tego domu. Dnia 7 Augusta 1816 roku. Autentyk podpisał Sekretarz i Kawaler Grzegorz Bielicki. Z autentykiem zgodno: Sekretarz Dmitrewski.

3 Od Litewsko-Grodzińskiego Gubernskiego Rządu czyni się niniejsze ogłoszenie, iż majątek Jenerał Porucznika Italijskiego Grafa Suworowa Rymnickiego, Tewele nazwany, z należącemi do niego wsiami w Powiecie Kobryńskim położony, w którym liczy się dusz męskich 560, za dług bankowy z targu publicznego na sprzedaż przeznaczony, z tym, iżby zyczący ten majątek kupić, na samprzód przybywali dla targów do Kobryńskiej opieki Szlacheckiej, na terminy 15go, 25go Septembra i 5go Oktobra roku terasniejszego, a na ostateczne od pierwszey publikaty w Gazetach trzy miesięcznego terminu, do Rządu Gubernskiego. Dnia 7go Augusta 1816 Ru. Autentyk podpisał Sekretarz i Kawaler Grzegorz Bielicki. Z Autentykiem zgodno, Sekretarz Dmitrewski.

WILNO DNIA 9 WRZESNIA 1816 ROKU.

Wilno dnia 6. Września.

Dnia dzisiejszego, z nadzwyczajnym wynurzeniem powszechnego smutku, odprawil się tu żałobny obchod pogrzebienia zwłok, zeszlęgo na dniu 3. t. m., po nader krótkiej chorobie, Jana Niszkowskiego, Professora Zwyczajnego chirurgii teoretyczney i praktyczney w Uniwersytecie IMPERATORSKIM.

Urodził się on w tutejszym mieście dnia 18. marca n. s., roku 1774. Tu odbywał wszystkie nauki i przez konkurs wszedł do Uniwersytetu w stopniu Wice Professora roku 1797. Następnie dla wydoskonalenia się w swej sztuce, mianowicie zaś w operacjach chirurgicznych, zwiedził przedniejsze szkoły i zakłady tego rodzaju w Niemczech, we Włoszech i Francyi; zkąd po czteroletniej podróży powróciwszy do kraiu w roku 1806, ciągle zajmował się pełnieniem obowiązkow publicznego Nauczyciela. W roku 1808 nadzwyczajnym, a 1812 zwyczajnym Professorem wybrany. Imie jego głośnem tu uczyniły trudne i wielkie operacye chirurgiczne; w szczęśliwem ich wykonywaniu okazał, co może zręczność, na doskonałej teoretyczney znajomości zasadzona. Liczne jego w tym zawodzie praktyki, nauczające podały dla młodszych przykłady; nieraz zadziwiły biegłych i doświadczonych współtowarzyszow; a mnogie ofiary wyrwały nieuchronnej śmierci. Niezmordowaną była na wszelkie wezwania jego usłużność, wszystkim stanom bez różnicy z jednostayną gorliwością świadczona. Niespodziewany i nadto zawczesny zgon tego człowieka, który równie z wielkich talentow, jako i dobroczynności słynął, tak bolesne w tutejszey publiczności sprawił wrażenie: tak rzewne lzy nietylko strapioney matce i familii, przyjaciolom i obowiązany, ale nawet mało znanym wycisnęły; i tak powszechną obudził żalność, że podobnego u nas nie widzieliśmy jeszcze i nie pamiętamy przykładu. Jeżeli wielka dla tutejszego Uniwersytetu chluba, że takiego męża wydał i miał w swoim gronie; tedy niemnieyszą będzie miał trudność, stratę jego przez podobny talent zastąpić.

Obchod pogrzebowy był żałobnym obrzędem całego miasta. O godzinie 5 z południa, smutna parada z mieszkania zmarłego w domu Uniwersyteckim, Collegium medyczne zwanym, w asystencyi członkow Uniwersytetu z uczniami, wielu urzędnikow cywilnych, cechow z chorągwiemi, żołnierzy policyynnych i wielu tysięcy wszelkiego wyznania i stanu oboiey płci osób, postępowała środkiem miasta, prowadzoną przez Pastora obojga wyznań ewangelicznych. Za przybyciem na cmentarz wyznania ewangelicko-nieodmiennego, odprawilo się w kaplicy zwyczajne żałobne nabożeństwo, a miejscowy Pastor JX. Nicolai miał pogrzebowe kazanie, poczem, przy spuszczeniu trumny do grobu, w ciemną noc przy świetle pochodni, JP. Mianowski Professor Fizyologii, wstąpiwszy na przygotowaną na cmentarzu mównicę, powiedział rzecz w następujących wyrazach:

O wyszlachetni i zacni Panowie moi! którzy się tu zebrali, uczcić tego przyjaciela ludzkości, i waszym publicznym holdem, waszą powinnością ostateczną, chcecie nagrodzić nieocienione zasługi Jana Fryderyka Niszkowskiego, dzięki Wam! Gdyby cnota żądała jakiej innej nagrody, oprócz

tę, którą ma sama w sobie, w tę powszechnę żalność, w tym powszechném bolu, znalazłaby ją zaiste!

Godność człowieka w tę stanowiącę chwili, wyższa jest nad wszystkie uprzedzenia; bo prawdziwa zasługa, jeżeli od ludzi nagrodzoną być nie może, tu przynajmniej odbiera to uwieńczenie, że mimowolnie prawie pociąga wszystkich do oddania jej lez swoich i uwielbienia. Tak jest! tu na tém miejscu, dokąd cała powszechność, jednem, wielkiem, i wszystko przewyższającym uczuciem, jest przeniesiona; gdzie się tylko jeden ze wszystkich stron, jeden głos niewetowney straty rozlega; potrzebaż wyraźniejszych świadectw, ile miał prawa do waszey wdzięczności.

Młdy głos przyjaźni, pragnący się łączyć do uczestnictwa powszechnego żalu, próżnoby usiłował powiększyć wam wyobrażenie tęj straty. Życie swoje od młodości poświęcił, usłudze publiczney; trudne odbył po Europie podróże, nie przez ciekawość widzenia okazałych pomników, lub dumnych dawnego świata szczędów, lecz się zapuszczał w głębiny więzień, pogrązał się w jadalach szpitalow, w mieszkaniach nędzy, niedoli i kalectwa; uczył się całej miary nieszczęść ludzkich, za jedyną kładąc sobie stawę, usposobienie dla usługi rodakow. Usposobił się: — — i z niemnieyszem rychło zapaleniu wszystkie chwile oddał na ratunek cierpiących, na prace publiczne w Uniwersytecie Imperatorskim Wileńskim. Jako Wasz Nauczyciel, młodzi! Jako mistrz niedorównany w swojej sztuce Prawdzie głosu mojego przyświadcza głos powszechny.

Czcij godny duchu! o iluż cierpiących, którzy drugie życie z rąk twoich wzięli, błogostawieństwem swemi towarzyszą tobie! iluż znowu odeysciem twojem nagłem, widzi się pogrązonych w niepełności życia, w rozpacz, w walce ze śmiercią!

Otoż to jest, co teraz nam po nim zostało; po tym jedynym w kraju człowieku, tak powszechnie wziętym, tak powszechnie kochanym!

Wzór przyjaciela prawdziwego; przykład dobrego syna, brata; przykład serc dobroczynnych; usłużny bez próżności, uczony bez przysady, wszystkich cnót pełniiciel, uprzyjemniał je łagodnością swoją. Zgon niespodziany, w najpiękniejszemy p rze wieku, wszystko to w kilka godzin zamknął w tęj trumnie.

Pokój twojey mogile! drogie szanowne zwłoki, pokój wam! a dla nas, do czasu w podróży życia od Opatrzności zostawionych wielki w pamiętce twojey przykład do naśladowania; przykład, który się nie rychło naśladować pozwoli.

OGŁOSZENIA.

2 Na pocztowym gościncu między Platoneńską karczmą i Nitawą, dnia 21 sierpnia t. r., zginął kufer podróżny, czarną skórą obity, w którym były następujące rzeczy, łatwo rozpoznać się dające: brylantowany order ś. Anny 2g. klasy, drugi także order bez brylantów, mały krzyż ś. Włodzimierza, srebrny medal z 1812, dwa nowe mundury ułańskie gwardyjskie, oraz pantalone, ciemno-granatowy surdut z czerwonym kołnierzem, i z przypiętym do niego żelaznym krzyżem, także krzyż mniejszy srebrny czarną emalią powleczoney, 2 pary złotych epauletów, 1. szarfa, ładownica srebrna ze złotymi galonami, nowa złota rękawiczka od pałacza ze srebrnym garniturem, nowa liberya lokayska koloru granatowego, ze spodkami, mała toaletka mahoniowa, kilka lulek pionkowych w srebro oprawnych, i wielka laska drewniana wyrabiana w srebro oprawna, kilka par zupełnie nowych trzewików damskich warszawskich, różna bielizna, książki, noty muzyczne, para pugilaresow z czerwonego safianu i. t. d.

Ktoby mógł dać pewną o rzeczach tych wiadomość, otrzyma dwieście rubli w asygnatach bankowych, i uprasza się, aby na ten koniec zgłosił się do domu Majora i Kawalera von Bolschwing, na ulicy Seestrasse pod Nr. 202 w Nitawie.

2 1816 Julii 17 dnia, skutkiem Dekretow Remissyjnych, jednego Ziemstwa Grodz. Borysow. mca Febr. 9 dnia, drugiego Sądu Gł. 2go Departamentu Gubernii Mńsk. dnia 17 Apr. w roku terażniejszym 1816 oczewiście zapadłych, taxą i Exdywizyą majątku Saplina i folwarku Kamierzowa w Pcie Borysow leżącego, dziedzictwa JW. Kazimierza Rodziewicz Podkom. tegoż Pow. Borysow. uległego, przeznaczających; Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w terminie z ostatecznej Remissy wypadającym, to jest, w dniu 15 presentium do folwarku Kamierzowa zjechawszy, po zareassumowaniu Sądown, kwestye zjazdowi pierwszemu właściwe pod stannością niektórych Kredytow ułatwił, iako to: inwentaryą folwarku wolnego Kamierzowa dopełnił, i ony w administracyą JW. Barbarze z Oskierkow Rodziewiczowej Podkom. mającej do tegoż majątku pretensyą powierzył; Komportacyą tak na dziedzicu, iako też i Kredytow różnych papierów, pierwszego stanu majątku wyświecających, a drugich pretensyę wspierających, do złożenia na dzień 1 Xbra niniejszego Ru w Kancellaryi Ziem. Borysow. z persystencyą czteroniedzielną przeznaczył; Akta wizyi, oraz inkwizycyi i weryfikacyi z possessorami uznał, Komorników do wymiaru zapisał; słowem wszystko, co z potrzeby wypadło zaskuteczniejszy, zjazd swój powtórny dla ostatecznego dzieła ukończenia do dnia 15 Febr. następnego 1817 Ru odłożył; oczym, ażeby każdy Kredytow i pretensor miał wiadomość i w następnym terminie sub ammissione rei do Sądu Exdywizorskiego jawił się, przez niniejszą awizacyą zapowiada — Ziem. Ptu Borysow. Sędzia i Exdyw. Prezyd., Felix Tracewski, Benedykt Bołtuć Pisarz Ziem. Ptu Słuck. Exdyw., Ignacy Kajakowski Pisarz Ziem. Ptu Wileysk. Exdyw.

2 Metropolitalny Mohilewski Rzymsko Katolicki Konsystorz z powodu Proshy Ur. Zofii Strońskiey, awizuje Przeświałną Publiczność, aby, jeśli wie kto o życiu lub śmierci jey Męża Ur. Tadeusza Strońskiego, ktoreu w R. ku 1812 ją opuścił, i nie wiadomo gdzie się udał, raczył zawiadomić Sąd Konsystorski — Ru 1816. Sierpnia 18 dnia. Vice Officyał, Prasał Antoni Majewski. Sekretarz Stanisław Zaręba.

2 w Ogrodzie W. Strumilty, u Ogrodnika są do przedania C. bule kwiatowe Holenderskie, które zasadzają się do gruntu pierwszych dni Oktobra, lub do wazonow w każdym czasie, aby kwitły na

wiosnę, jako to: Hyacynthy pełne w różnych kolorach, Narcyzy pełne żółte i białe, Lilie białe i żółte. Tulipany pełne i pojedyncze w najpiękniejszych kolorach — Tulipanow w najlepszym gatunku za Rubla sztuk 30.

1. Od Sądu Taxatorsko-Exdywizorskiego. W terminie na powtórny zjazd udeterminowanym Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na rozdział majątku Antoniego Marcentego, remissą Sądu Magistratu Mińskiego przeznaczony, ad fundum Kamienicy Debitora w zupełnym Komplecie zebrawszy się. Po załatwieniu niektórych akcessoryjnych sporów; dla zaawizowania o rozpoczęciu czynności swojej wszystkich Kredytow i Debitorow tegoż Antoniego Marcentego i dania im czasu do przygotowania się, Sądy swoje ostatecznie do dnia pierwszego Oktobra terażniejszego roku odroczył, w którym terminie nieodbicie zjechawszy, ze interes Marcentego z jego kredytorami, pretensorami i debitorami finalnie rozwiąże i na niestawiających Kredytow ammissyą, a na debitorow wyrok In Contumaciam zapisze, przez niniejszą powtórnią awizacyą ostrzega. Roku 1816 Septembra 4 dnia.

Józef Baszyński Exdywizor.

Abraham Salomonow Burmistrz i Exdywizor.

Adam Makarowicz P. M. R. Exd.

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Massy JWW. Kazimierza Marszałka Oszmiańskiego Kawalera Małtańskiego i Franciszka był. Sędziego Granicznego Oszmiańskiego Czechowiczów, w Powiecie Oszmiańskim w D. brach Bohdanowie od dnia 1. Septembra Roku idącego, bez żadnych zwłok i odkładów, w oczewiściej stron rozprawie postępując; że do dnia 20 terażniejszego miesiąca Septembra całą Sprawę wziąć w ostateczną namowę postanowił, niniejszą finalną awizacyą, kogo należy, o tém uwiadomia; ponawiając już awizowane ostrzeżenie: iż dla niestawiających z pretensyami, warowaną jest w Remissyie wieczna Amissya; a ktoby swą opieszałością przewiółkł Sądownictwo, do zwrotu Expensow Massy obowiązany będzie. Datt Roku 1816 Msca Septembra dnia 5. Jan Clechanowiecki Sędz: Ziemski Powiatu Wileń: Prezydujący. Tomasz Brzozowski Prezydent Grodz: Exdywizor: Rafał Pisanka Sędzia Grodz: Wileń. Exdywizor.

1 Michał Andrzejkowicz Rotm: Powiatu Trockiego do Gazety czyni Awizacyą publiczną: iż po zesłłym Xdzu Macieju Jagielle Altaryście Swirskim Sukcessya pozostała, a na prawnych Sukcessorow spadła, od których umocowanym będąc Plenipotentem ostrzega Powszechność, a najszczególniey zesłłego Xdza Jagielle Altarystę Swirskiego Debitorow, iż tak Obligi i dalsze papiery u siebie mając będzie takowych Debitorow poszukiwał, aby od dalekich choćby lmienników, iż Debitorowie obmamieni w opłaceniu, swych Debitow nie byli, a szczególnie przez Jozefa Jagielle Komor: Powiatu Oszmiań. podobnie Debitora Sukcessorem mienić się chcącego najmocniey ostrzega.

1 W Mieście Wilnie pod Nr 61 na ulicy Sawicz zwaney, są pokoje do najęcia, oraz wtymże samym domie jest Basztarda do sprzedania, podróżna ze wszelkimi wygodami mało co używana; ktoby sobie życzył wziąć w arędę Pokoje lub nabyć Basztardę ma się udać do tegoż Domu i o cenie umówić się może w każdym czasie.

1 Ktoby sobie życzył mieć stancyą i stół rocznie lub miesięcznie, za przyzwoitą cenę, może się poinformować w domu JPana Hana Radnego — u JP. Pawlikowskiej.

Zarządzący Aktami Trybunalskimi i różnych
bratowych Jurzydków, podają do wiadomości Obywa-
telom, że gdy exystowały Trybunały, przy rozbiro-
waniu interesów w onych, pozostały Obywatelskie papiery, któ-
rych liczba niemala jest przy Aktach Trybunalskich in Ar-
chivo, właścicielom są potrzebne, a właściciele onych
nie wiedzą. Sporządzony został rejestr alf. betyczny, każ-
dego właściciela papierów, z kim interes. Zarządzący
Aktami zaprasza do odebrania. Gdyby zaś pod imieniem
właściciela przeciwna strona nie pozyskiwała papierów,
bo Kancellarya wszystkich stron znać nie może, czyni się
ostróżność w takim porządku, że interesowany Obywatel
o papiery weźmie od sądu Ziem. lub Grodz. w którym
roku ma pomieszkanie świadectwo imienia i przewiaka swe-
go do potrzeby odebrania Papierów w Kuryerze Litt. na
rejestrze pomieszczonych; z takim świadectwem do Archy-
wum w Wilnie w Klasztorze XX Dominikanów S. Du-
cha przyjdzie, świadectwo złoży, papiery odbierze, i
w Księdze z odebrania rozpisać się. Któryby Oby-
watel sam osobiście zjechać nie mógł, na ten czas
przy świadectwie z plenipotencją umocowaną przy-
szle. Działo się w Wilnie roku 1816 dnia 24 mca
Augusta.

Andrzej Malczewski.

A.

Alexandrowiczowey z Sozonowiczami — Alexandro-
wicza z Szulcem — Antułowicza z Chaleckim — Arona
z Ickiem, Inwentarz Jurzydyki Antekolskiej — XX. Au-
stutyanów z X. Biernackim — Adamowicza z Narbutem —
XX. Augustyauów Jużyńskich z Klikowiczem.

B.

Burzyński z Czechowiczem — Brzostowskich z Kre-
dytorami — Boładziów z Kościuszkową — Brzostowskich
z Urzędnikami Stonim. — Boufala z Stetkiewiczem — Bie-
nickiego z Truchnowskimi — Burby z Rydygiem — Bo-
homolców z Korsakiem — Blockiego z Chylińskim — Buce-
wicza z żydami — Brzuhańskich dział etc. — Bogusławskich
z Bogusławskimi — Buchowieckim na M. Kuplice — Biel-
skiego z Kredytorami — Brońca z Brońcówą — Bohdan-
owicza z Dombrowskim — XX. Bazylianów Połockich — Bū-
dziskiego z Młockim — Bitowta z XX Wikaryusz. Zmudz-
— Bohdanowicza z Bohdanowiczem — Bychowca z XX. Nie-
unitami — Bronskiego z Przecławskim — Genealogia Bieli-
kowiczów — Brzostowskiego z Mikulskim — Białozora z Si-
zmem i Chreptowiczem — Bronisz z Borowskim — Buszy
z Zdanowskim — Bernatowiczów z Winzami — Bohusza
z Ostieckim — PP. Bernardynów z Krzywobłockim — Bulha-
ryna z Laskowskim — Żyda Beniamowicza z Urzędem Gro-
dzkim Lidzkim — Bykowskiego z Niesiołowskim — Būdkie-
wiczów z Budkiewiczem i Soroką — Bęglewskiego z Bę-
glewskim — Bielikowicza z Kredytorami — Bauera — Bia-
łego z XX. Piłarami Wileń — Blanks z Wendorffem — Buy-
nickiego z Brzostowskim — *Oświadczenie do tradycyi ze
strony Bohuszewicza z Matwila* — Benusa Hirszowicza
z Synagogą Smitowicką — X. Biernackiego z różnymi oso-
bami — Dekret Baczyńskich z Grabowską i X. Ciem Radzi-
wilem — Bielińskiego z Korbutową — Brońca z Żyżemskim
— XX. Bernardynów Wileń z Biegańską — Bohusza z Do-
winami.

C.

Papiery Majora de Canono — Cywińskiego z Jabło-
nowskim — Chodźki z Lewickim i Bobiańskim — Chomon-
towicza z różnymi — Chlewińskiego z Amfrowiczem X.
Cydzika i Podhajskiego — Chaleckiego z Chreptowiczem —
Czyża z Przesmyckim — Czudowskiego z Czukowskim —
XX. Cystersów z Niemcewiczem — Chreptowicza z Cho-
mińskim — Czartoszewskich z Chreptowiczem — Ciechań-
skiego z Sękowskim — Chodzikowey z Chlewińskim — Cho-
dakowskich z Korsskami — Czaykowski z Lipkowakim —
Ciszkiowicza z XX. Ksmedulami — Chreptowiczowey z
Zamoyskim — Chomińskiego z Kością — Chojeckiego testa-
ment.

D.

Downarowicza z Zawadzkim, Dąbrowskim i Borowskim
— Dyszlewicza z Iwanowskimi — Dziekońskiego z Bulha-
kiem — Dowgirda z Lugayą — Dombrowskiego z Łosiń-
skim — Dowgirdy z Kuszelewskim — Daszkiewicz z By-
kowskim i Pietraszewskim — Dorofiewiczów z Kredyto-
rami — Daszkiewiczów z Rowińską — Dzieczkańców z
Dzieczkańcami — Dowgirda z XX. Domin. Rosień — Dro-
zdowicza z Kiełpszami i Karwowskim — Drowicza z Marty-
nowiczami — Dziekońskich z XX. Radziwłami — *między
Dąbrowskimi* — Dąbrowskich z Potockimi — Darnatowi-
cza z Malinowskim i Borodziecem — *Doboszyńskiego Kor-
sakowi kwietacya* — X. Dębskiego z Sapieha — Dekret
Dąbskiego, Karpiów, Szlagierów, Staniewiczów, Kory-
znów, Zeromskich, Scheltyngów, Mejerów, Grothuzów —
Dekret Dresselów z Zawiszami.

E.

XX. Emerytów z X. Biernackim — Eysmontów Ey-
smontowi prawo. — Eliaszewicza na Fersonowę prozba.

F.

Ferzonowey z Zydem Joszelem — Freyssów z Tel-

azewskimi — XX. Franciszkanów Twiey. z Sołohubami i
Żyżemskim — Intromissya Frackiewiczom do Dóbr Bassin
— Francuzewiczów — Massy Frybessowskiy — Fordynte-
ra z Abramowiczami — Filipowicza z Zadarnowskim.

G.

Grodzkich z Truchowskim — Grabowskiy z Zaha-
rzewskim — Grochowskich z Bittowtem — Gasińiewskiego
z Zajczkowskim — Górskiego z Dobkiewiczem — Giedroy-
ciów — Goyżewskich z Gineyką i Mikuchim — Grothuzów
z X. Roubachem — Grymaty z PP. Brydżkami — Grużew-
skiego z Juszkiewiczem — Grobickiemu i Brzowskiemu as-
sekuracya od żydów Wileńskich — Dekret Grothuzów z Na-
gurskimi — Korzcycami Bykowskimi.

H.

Horodeńskiego z Horbaczewskim — Hilzena z Koss-
kowskim Haudryngów z Tyzenhauzami — Hutorowicza z Hu-
torowiczami — Horodeńskich na Dobra Gielwany — Hol-
szteynów — Hutorowiczów z Skarżyńskimi — Hilzena
z Piotrowiczem, Hryncewicza z Zyrkiewiczem — Heybo-
wicza z Bulharynem — Horayna obliży na 1500 rubli — Her-
tyka z Burtem — Horwetta z XX. Radziwłami; Horodny-
skiego z Horodyńskim H. Howków; z PP. Bazylianami; Her-
tyka z Kwintami, Hutorowiczowey testament.

I.

Janowicza z Rayskim; Iwaszkiewiczów z Kojalowi-
czem, Białozorem, Łosińskim i dalszymi; *Jakutowiczów
do Exdywizyi*; Jurewicz z Jasudowiczem; Janowicza Adam-
kowiczowi assekuracya; Januszewskich z Zaleskimi; Ja-
zdowskiego Witeykowi przedaży; Janiewicz z Piotrowi-
czem; Izaka Orelowicza z Izakiem Markowiczem, Ka-
płńskim; Jareckiego z Brzostowskim; Joehera Zajczkow-
skiemu kwietan.; *Dekret Judyckiego z Karnickim i Boro-
dziecem; z Ilkowskich Józefowiczów z Bogusławskimi;*
*Dekret Exdyw Judyckiego z XX. Bazylianami; Oświad-
czenie Jundzilly w Sprawie Granicznej między Wawrze-
ckim i XX. Kanonikami Regularnemi Wileń. Inwentarz
Jablonskim M. Wiszniowski.*

K.

Kossakowskiy z Frydlandem kupcem Królów: Le-
szkiewiczem etc. Kozła z Aramowiczami, Kayszy z Woffem,
Kleczkowskiego z Zienkowiczem, Kossakowskiy z Kre-
dytorami, Krzętowskich z XX. Kanon. i Przełożonymi
Seminar. Zmudzkiego, Krzyżanowskiego z Urzędem Grodz.
Wilkom; Kaszczykowey z sukcesorami Tyzenhanza, Ko-
marów z Jeleńskimi, Krzywkowskiego z XX. Piłarami,
X. Kulikowskiego z Aramowiczem, Kaszczyców z Puszki-
nami, Kondratowicza z Sciepurzyńskimi, Kozakowicza z
Kolendą, Kmity z Brzostowskim, Kownackiego z Burbą,
Knapfusa z Zydem Nochimem, Kaszczyców z Sapieha etc.
Kraczelskiego z Porzeckim, Konstantynowicza z PP. Ber-
nardyn; Korsaka z XX. Francisz. Prozow; Kuszelewskich
z Kuszelewskimi, Kochanowskich z Zawiszą, Dokumen-
ta na Majętność Krapca, Krupowicza z Gronostajskim etc.
Kuczewskiego z Joszelem Zydem, Karłowicza z X. Czar-
toryyskim, Kolupawy z Brodowskimi, Kobeckiego z
Dobkiewiczem, XX. Kartuzów z Szukiewiczem, Kuczew-
skiego z Białuskim, Kolontajów z Brzostowskim, Kiełpsza
z Karwowskim etc. XX. Karmelitów Antolip; z Kwintami,
X. Kulikowskiego z X. Massalskim, Koplewskiego z
Syruciem, Kmity z X. Dziurdziewiczem i innymi, Kras-
nowskiego, Korzeniewskiego i Wawrzeckiego, Korzeniew-
skiego z Terleckim etc. Korewy z Wisogirdową, Kaczyń-
skiego z Każyńskim, Klimowicza z X. Szymońskim, Kru-
kowskich z Osirkami, Kobylnickiego z Pileckim, Kakow-
skiego z Kossowami, Kazimierskiej z X. Sobolewskim,
Kuszelewskiego Oświadczenie, Konaczewskich z Masłow-
skim, XX. Kanoników z Jaskuldową, Kublickiemu po-
stępujące, Kamińskiego z Brzostowskim, Kurka i Czerniew-
skiego z Moskiewiczami, Kuleszy z Kuleszankami, Kacza-
nowskiego z Pożniakiem, Koźłowskiego Norwilly z Go-
sztowami, X. Biskupa Kossakowskiego z X. tami Jablonow-
skimi, Kostrowickiego z Szyzłą, Kortowtów z Dary-
iewiczem, Ksrpilowicza z Krzywobłockim, Kalusowskie-
go z Zebrowskim, Krzyżanowskiego z Zakrzewskim, Kła-
czkowskiego z Bolbasem, Weryfikacya Koplewskich z
Strawińskim i Syruciem i Dekret między temiż, Dekret
Kacjunowicza z Chodkiewiczem, Kaszczyców z Kaszycow-
wą, Kwietacya Kalinowskiemu od Nagurskiego.

L.

Laskowskiego i Bielskiego z Gronostajskim etc. Le-
onowiczow; Lubomirskich z Rokickimi, Lugayy z Wim-
borami, Przywilej Króla Stanisława Aug. Leonowiczowi,
Kluszewskiemu, Zyliwiczowi, Stylinowi i innym.

Ł.

Łaniewskiego z Horniczami, Łopaty z Holubeckim
etc. Łowickiego z Świętorzeckim, Łenskiego z Laskowskim
Skinderem i dalszymi, Łoyby z Dylkiewiczem, Łokucie-
iewskiego i dalszych z Bocianowskim.

M.

Matkiewicz z Jezierskimi, PP. Maryanitek z Bar-
toszewiczem, Małowieckiego z Buchowieckim, Manuzego

z Mieszczaninami, Malinowskiego z Kossakowskim, Markowskiego z Sulistrowskim, Mickiewicza z Zienkiewiczem, Miecznikowskich z Nowickim, Mustasy z Mejerem, Mścibowskiej z Brzostowskim etc. Mortela Jankielowicza z Hertelem, X. Miniaty z Kielpszem, Mejera z Iuchnowskim, Moygisa z Zyberkiem, Misiewicz z Misiewiczem, Maliszewskiego, Milezki z Bielskim, Morykoniego, Mirskich z Hilzenem i dalszymi, Mikuliczow Inwentarz na Towiany, Miecznikowskiego z Wasilewskim i dalszemi, Morawskiej z Kuszelewskim, Matachowca z Siedlarzem, Malinowskiego z Czeczotem, Magistratu Nowogr. z Wierzeyskim, Mackiewicz z Tarajewiczem, Miecznikowskich z Mackiewiczową etc. Matusewicza z Buchowieckim, Moczyńskiego z Szyszłą, Dekret Milwińskiego i dalszych z Chrapowickim, Mokrcekiego z Iwaszkiewiczem.

N

Narbuttowi z Narbutami innymi. X. Narwoysza z Joczem. Noniewicza z Końewiczem, Niekraszewiczowej z Iwaszkiewiczem, Niezabitowskiego z Azaryczem, Nietyxney, Niemcewiczow z XX. Cystersami etc. Niemcewiczow z Rzeczyckimi, Nagurskich z Grochowskich etc. Niestefowskiego z Massalskim, Nornickiego Oblig, Nasutow z Grzymayłą, Nowomiejskich z Brzostowskimi, Starostwa Nowelskiego Registr Kwitow.

O

Orzeszkow z Baranowiczem, Kurzeckim i dalszymi, Ogińskiego z Rodziewiczem etc., Obrompalskich z Miłaszewiczem, Opulskiego z Rupeyką, Odyńca z Ogińskim, Oztorpa z Brzostowskim, Orzeszki z Lubuską etc. Ostrowskiego z Kocielem, Odyńca, Estki, Strutyńskiemu Kwietacya, Oskirki z Iwaszkiewiczem, Obuchowicza z Woyńilowiczem etc. Ozełskich Dokumenta, Ogińskiej Inwentarz i Registra Starostwa Plotelskiego, Ogińskich Weryfikacya i Kopia Dekretu z Rodziewiczami, Ogińskich Dział, Ogauowskiemu od Moygisa Kwietacya.

P

Pruszyński z Szyszłą Registra, Pietraszewicza z Władyczką, Platera z Porębskim, Palukiewicz z Bieńkiewiczem, Puzyny z Sikorskim, Podwińskiego z Gurskim, Pieckiego z Kobylińskim i Uszakowskim, Puzyny z Słoczyńskim etc. Proszyńskiego z Reutem, Palkiewiczów z Bieńkiewiczem, Podbereskiego Testament, Przysieckiego z Przysieckim, Pozniana z Bieńkuńskim, Potockiego z Urzędem Ziemi Wołkow: Pietraszewicza z X. Radziwiłłem, Płaskowskich z Wierzeyskim, Platerów z Mirskim i Iwaszkiewiczem, Przedziednego Dokumenta, Pakosza z Kuńcewiczami, Pruszków z Jeleńskim i dalszemi, Pomarnackiej z Piśudzkim etc. Paszkowskiego z Liborczajem, Piaskowskiego listy prywatne, Przedziedkiego z Marcinkiewiczem, Puławskiego z XX. Bazylianami, Przyślągowskiego z Sokółowskim, Pietraszewskiego z Bykowskim, Piórow z Piórowa, Paca z Eydziatowiczem, Pozniana z Hrniewskim, Poniatowskiego z Marciniowskim, Puzyny z Skalskim, Politalskiego z Lenkiewiczem, XX. Pajarow Wileń z Kredytarami, Piśudzkiego z Pomarnackim i dalszymi, X. Proszyńskiego z Proszyńskim, Pietraszki z Sulistrowskim, Przedziedkich z Radziwiłłem etc. D. Paca z Leskim i Ruszcycami, Dekret Pietkiewicza z Sokotowkim, Parasa z Chodkiewiczami, Weryfikacya Potockich z Sorokami, D. Podbereskiej z Koziełową, Dekret Podbereskich z Kredytarami, Przysieckich z Mirskimi etc. Pruszyńskiego z różnymi, Weryfikacya Pęczkowskich z Kotarskim, Assekuracya Plotuchowi od Krukowicza, Testym: Podolskiemu od Xcia Sanguszki, Assekuracya Pęczwińskiemu od Kobańskich, Kwietacya Pękalskiemu od Tyzenhauza, Rezolucya Kommissyi Skarbowey względem zwrotu przeboru podatkow Przedziedkiemu, Grothuzem, Landzberkowi, Burbie, Świętorzeckim i Piśszczale służą.

R

Radziwiłła z Sapiehą — Radziwiłłami — Urzędem Grodz. z Lewkowiczem i dalszymi — Raieckiego z Proszyńskim i dalszymi — Radziwiłłow z Tyzenhauzem, Jeleńskim Abramowiczami — Raieckiego z Pacem — Rafanowicza z Szarbachowskiemi, Osipowiczem — Ruszcycowéy z Szyltykami — Roppa z Stankowskim — Rdułtowskich z Paciem i Radziwiłłami — Rutkowskiego z Dudszami — Rogozińskiego z Rodowiczem — Rodowiczów z Męczukiem — Rzewuskiego z Rzewuską — Rodziewicz z Kudrewiczem z Getermanami etc. — De Reess z Karpim — Rayskiego z XX. Kartuzami — X. Rapszewicza z Tymiąską — Rukiewicz z Grothuzem — Ruszcycowéy z Pacem — Raieckiego z Pruszyńskim — Radziszewskiego z Radziwiłłową — Ratyńskiemu od Kleszczewskiego Kwiet. — Romera z PP. Bernardyn. Wileń. — Dekret Ruszcycow z Kredytarami — Weryfikacya XX. Radziwiłłow z Niezabitowskimi i Przedziedkiemi — *Reybnicowi Półkownikowi Ordynans.*

S

Sawiczów z Chlewińskim — Szyrwinińskiego z Frybessami — Szyszki z Zienkiewiczem — Skarbków z Woyńiną — Sylwestrowicza z X. Mańkowskim etc. — Sólts-

nów z Bykowskim — Skrzydlewskiego z Jakowickim — Na Woytostwo Sielskie Przywileie i na Folwark Grabowkę — Szejbów z Mickiewiczem — Szemiota z Kaczyńskim — Soroki z Sorokami etc. — Siesickich z X. Towiańskim — Siesickich z Makowskim — Szuksztów z Kapitułą Zmudzka — Steckiewicz z Szyrpowiczami etc. — Snarskich z Januszewską — Świętorzeckiego z Iwanowskiemi — Sletkiewicz z Giedgowdani — Smogórzewskich z X. Metrop: Rostockim — Szumińskich z Ihuatowiczem — Szymonowskich z Przedziedkim; Szukiewicz z Buchowieckim; Salamonowicza z Korybskim; Straszewicza z Stetkiewiczem; Spinka z Matusewiczem; Szostakowskich z Pudkamerem, Sadowskich z Laskowskim; Dokumenta na Mąjność Szylany Kropowzse; Sobolewskiego z Zydem Izraelowiczem; Siemaszki z Bykowskim; Strękowski z Łoppatą; Snarskiego z Lepkowskim; Szyrwinińskiego z Zacharzewskich; Skokowskiego z Buchowieckim; Smigielskich, Przeciszewskich, Goniprowskich i Rybskiéy; Suzina z Giedroyciami; Szadurskiego z Pietraszewskim; Suchodolskiego z Jagaińkowskim; Sawickiego Testym: od Odachowskiego; Sosnowskiego z X. Rodkiewiczem; Strzeckiego z XX. Pijarami, Sielickich z Janowskiemi; *Schultendóm z Ekonomią Szawelską list pożyczdy; Szpakowskiemu od Rahoży etc.* Sagayłowi na zabranie Sakce wyi po Xiędzu Sagayle; Assekuracya Sawickiemu od Zyda Bystrzyckiego; Sokołowski Testament; Dekret Strutyński z Kompetytorami; Szarbachowskiego z Bubawiczem; Sapiehów z Kompetytorami; Soroków z Sorokami i dalszymi Stacewicza z Zydami Nieśwież. Dekr. Kompr. Strawińskiego z Romrem; Dekret Szczygielskich z Grabowskimi; Skarżwińskich z Hutorowiczami między Sielickim Kobylińskimi, Nornickim etc. Szostaków z Xną Sanguszkowa; Steyna z Grabowskim; Rejestr Dokum: Sadowskiéy; *Papierzy Szymkowe* Pttu. Rostenskiego Sylwestrowiczów z X. Mańkowskim; Szemiota z Straszewiczem; Siesickiego z Osiackim; Szyltyki z Podolecką; Swiderskiego z Strumiłą; Sasnowskiego z Krawliczem Adw. Szejbów z Szczyckim; Sencewicza z Fularskim Gimbutem; Szemesza z Roszkowską; Szesnowicza z XX. Domin. Wierzbót Samiszczów z Hłaskami; Soroki z Kredytarami; Strawickiego z Koplewskimi; Stetkiewicz z Przysieckim; Sobolewskiego z Czyżem; Staniśzewskich z Wasilewskimi; Santewskiego z Ilkowskim; Suroya Metryka; Skarmunta z Rydygierem; Szaniawskich Skacewicza z Hromyką; Szadurskiemu od Soroki Testymon.

T

Tura z Pietkiewiczem; Trocki z Wólkami, Tuńskiego z Truskowskim, etc. Tołokoński z Manuczeni, Talewicz z Stabrowskimi etc. Toczyłowski z Koeszyńskim, Inwentarz Majętności Przegalin i Miasteczka Komarowki Tyszkiewiczowi; Tyzenhauza z Radziwiłłami; Tyszkiewicz z Sabeczką etc. Tyszkiewicz z Grothuzem etc. Turckiego z Narbutem; Tolpyha z Andrułowiczem; Tuchanowskiego z Wierzeyskim; Truszkowskich z Staszewkim; Tomaszewicza z Konstantynowiczem; Tuksy z Pomarnackim; Turczynowicza z Konstantynowiczem i dalszymi; Tułowski z Kaweckim etc. Tyszkiewicz z Szuksztami; Tyszki Kwietacya Straszewiczowi; Rejestr Papierów na mąjność Polozdyne Tomaszewiczowi służący, Oblig Tomaszewskiemu od Hempela; Rewers z przycia Obligów Franciszkowi Tomaszewskiemu od Kleczkowskiego.

W

Włodka z Gronostajskim; Konsensa Xiążat Woroneckich różnym Osobom; Wimbóra z Lugayłą; Wereszczyńskich z X. Wiszniewskim; Woyńilowicza z Suchodolcami; Miasto Wierzbótów z Zawadzkiem; X. Woyny z różnymi osobami; Wierzbickich z Piśudzkim; Wołodźków z Kredytarami; Wirpsy z Staszewskimi; Wenclawowicza z Kapitułą Wileń: Wydrzyńskiego do wywodu, Wilbikow z Myslikiem, Wasilewskich z Miecznikowskimi, Wańkowicza z Ratomskim, Wołowicza z Ekonomią Grodzienką, Woyzbunow z Zyżemskimi, Wereszczakow z Zienkiewiczami, Wazgirdów z Frankiewiczem, Wasilewicz z X. Malczewskim Wenclawowicza z XXtami Radziwiłłami, Wołkanowskiego z Ogonowskiemi, Włodka z Tarassowskimi, Walmasa i Kocywy, Weysenhoffa z Klekowiczem, Wołowiczów, Wierzbickiego z Bykowskim, X. Wańkowicza z Sylwestrowiczem, X. Biskupa Wołozskiego z Skarżwińskim, X. Woronowicza z Kotowiczem, Wieczorkowskich z XX. Pijarami, Assekuracya Xciu Wiszniewskiemu od Paca PP. Witytek z Wołodkowiczami, Werłowskich, Hewłowi Dekret Wierzeyskiego z Suchodolcami, Wołodkowiczow z Wołodkowiczami, Vietynghoffowej z Wołowiczem, Dekret Włodka z Tarassowskim etc. Woyńilowiczów z Suchodolcami.

Z

Zawiszów z Dresselami, Zmijowskiego z Godlewskim, Zawadzkiego i innych z Broniszem, Zdanowskiego z Bieńkuńskim, Zakrzewskich z Malinowskim, Zenowicza z Nagurskimi i dalszymi, Zakiewicz z Syrwidami, Zbitawskiego z Frybersem, Zżymy, Zienkowicza z Sawickim, Zaborowskiego z Soroką, Zaby z Sylwestrowiczem, Bohuszem, Zukowskiego z Narkiewiczami, Zahorskiego z Sipo-wiczem i dalszemi, Zaranka XX. Cystersom wyjąte fundusz, Zabłockiego z Sierżantem.